

Høgskolen i Telemark

Avdeling for allmenne fag

EKSAMEN

I

4102 Arealforvaltning og kommunal planlegging

27.05.2009

Tid:	Kl. 09.00 – 13.00
Målform:	Bokmål/nynorsk
Sidetall:	3 + forside
Hjelpemiddel:	Plan- og bygningsloven, Forurensningsloven og Naturvernloven
Merknader:	Ved bedømming teller oppgave 1, 2, 3 og 4 likt
Vedlegg:	Ingen

Eksamensresultata blir offentliggjort på nettet, via Arena høgskole. I tillegg finn du eksamensresultatlistar på utsida av eksamenskontoret, men da treng du kandidatnummeret ditt, så du bør notere dette på ein lapp og legge den i lommeboka.

Avdeling for allmennvitenskaplege fag.

EKSAMEN I
4102 AREALFORVALTNING OG KOMMUNAL PLANLEGGING
27.05.2009

BOKMÅL

Alle oppgaver (1-4) teller likt.

Oppgave 1. Rettslære og lovverk

Lovverket gir rammene for arealplanleggingen i Norge.

- a) Hvilke plannivåer har vi, og hvilket nivå er det viktigste utøvende nivå i norsk arealplanlegging?
- b) Hvem er øverste planmyndighet i Norge i dag?
- c) Forklar betydningen av disse grunnleggende juridiske begrep:
  - Rettslig handleevne
  - Pliktregler
  - Kompetanseregler
- d) Forklar forskjellen på lov, forskrift og lovforarbeider.

Oppgave 2. Planlegging og forvaltning

Arealplanlegging hjemlet i Plan og bygningsloven er den viktigste ressursforvaltningsoppgaven vi har. For kommuneplanenes arealdel gjelder en del regler som dere skal forklare.

- a) Hva menes med at kommuneplanens arealdel er juridisk bindende?
- b) Hva er arealbrukskategoriene? Er disse uttømmende? Kan de kombineres?
- c) Hva menes med at det kan benyttes underformål? Hva menes med utfyllende bestemmelser?
- d) Hva er forskjellen på en reguleringsplan og en bebyggelsesplan? Gi hjemmel.

Oppgave 3. Noen konkrete planleggingsspørsmål

Vedlagt er to pressemeldinger fra Fylkesmannen i Telemark. Dere kunne gjerne ha skrevet pressemeldingen. I teksten forekommer en del begreper dere skal forklare.

- a. Påklage. Hva er hjemmelen i dette tilfellet?
- b. Hvor kan en nasjonal politikk for forvaltning av strandsonen være nedfelt?
- c. Hvorfor er "...130 m fra vannkanten." relevant informasjon?
- d. Hva er hjemmelen for å ta estetiske hensyn?
- e. Hva menes med "rettslig klageinteresse"?
- f. Hvilke vilkår kan stilles etter forurensningslovens § 11?

**Fylkesmannen i
Telemark**

Fylkesmannen klager på byggetillatelse – Tårnbryggeveien, Jomfruland i Kragerø

Vedtaket fra Kragerø kommune er i strid med nasjonal politikk for forvaltning av strandsonen, og Fylkesmannen har derfor påklaget vedtaket

Kragerø kommune har vedtatt å tillate tilbygg og fasadeendring på en hytte i Tårnbryggeveien på Jomfruland, med endring fra en etasje til to etasjer. Hytta ligger ca 130 m fra vannkanten, i bakkant av det offentlige friområdet ved Tårnbrygga, og er regulert til fritidsbebyggelse. Reguleringsbestemmelsene sier at hytter i området skal være på én etasje. Fylkesmannen mener at vedtaket legger til rette for en betydelig volumøkning på hytta, på bekostning av allmenne interesser knyttet til landskapsopplevelse. Vedtaket fra Kragerø kommune er således i strid med nasjonal politikk for forvaltning av strandsonen, og Fylkesmannen har derfor påklaget vedtaket.

Jomfruland har spesielle landskapskvaliteter med et jevnt over flatt og åpent landskap, slik at store, ruvende bygg vil ha en spesielt stor negativ effekt på landskapsopplevelsen. På denne bakgrunn har kommuneplanens arealdel særlige bestemmelser om byggehøyder for hytter på Jomfruland. Fylkesmannen viser videre til at denne saken etter likebehandlingsprinsippet vil medføre at andre, liknende saker vil måtte behandles tilsvarende, noe som samlet vil kunne få store negative konsekvenser for de allmenne interessene i området som begrensningene i byggehøyde er ment å ivareta.
(28.04.2009)

Klosterøya AS har fått tillatelse til å fylle ut inntil 20 000 m³ rene masser i Hjellevannet, Skien

Fylkesmannen har behandlet tillatelsen etter forurensningsloven § 11 og tillatelsen er gitt på vilkår om at det utføres avbøtende tiltak for å hindre oppvirvling og spredning av forurensete bunnmasser

Foto: Mapaid

Vedtaket kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse til Statens forurensningstilsyn (SFT) innen 3 uker fra det tidspunktet vedtaket er kunngjort. Klagen bør begrunnes og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Klagen skal sendes til:
Fylkesmannen i Telemark
Statens Hus, 3708 Skien
(27.04.2009)

Hjellevannet-Klosterøya. Foto: Mapaid AS

Oppgave 4. Digitale planer

Plankartet består av flere komponenter som grunnkart (kartgrunnlag), plandata, tegnforklaring, målestokkinformasjon og nordpil.

- a) Forklar kort hva som menes med kartgrunnlag og hvilke typer av slike vi kan bruke i planframstillinga.
- b) Beskriv kort hvilke fordeler dere mener en digital reguleringsplan har sammenligna med en tradisjonell 2dimensjonal planframstilling på papir.
- c) Plankartet for en reguleringsplan konstrueres som ulike ”lag” i plankartet med geometritypene polygon (flater), linjer, punkt og tekst. Forklar kort hva følgende lag inneholder og hvilken funksjon de har: Reguleringsformål – Juridiske linjer – Begrensninger i bruk.
Bruk gjerne eksempel.
- d) Forklar kort hva som menes med følgende begrep: Vektordata – Rasterdata – Snapping – Topologi – SOSI format.

EKSAMEN I
4102 AREALFORVALTNING OG KOMMUNAL PLANLEGGING
27.05.2009

NYNORSK

Alle oppgåver (1-4) tel likt.

Oppgave 1. Rettslære og lovverk

Lovverket gjev rammene for arealplanlegginga i Noreg.

- e) Kva for plannivå har me, og kva nivå er det viktigaste utøvande nivået i norsk arealplanlegging?
- f) Kven er øvste planmyndigheit i Noreg i dag?
- g) Forklar meininga til desse grunnleggjande juridiske omgrep:
  - Rettsleg handleevne
  - Pliktreglar
  - Kompetansereglar
- h) Forklar forskjellen på lov, forskrift og lovforarbeid.

Oppgave 2. Planlegging og forvaltning

Arealplanlegging hjemlet i Plan og bygningsloven er den viktigaste ressursforvaltningsoppgåva me har. For kommuneplanene sin arealdel gjeld ein del reglar som de skal forklare.

- e) Kva meiner me med at kommuneplanen sin arealdel er juridisk bindande?
- f) Kva er arealbrukskategoriane? Er desse uttømmmande? Kan dei kombinerast?
- g) Kva meiner me med at det kan nyttast underføremål? Kva meiner me med utfyllande bestemmelsar?
- h) Kva er forskjellen på ein reguleringsplan og ein bebyggelsesplan? Gjev lovheimel.

Oppgave 3. Nokre konkrete planleggingsspørsmål

Vedlagt er to pressemeldingar frå Fylkesmannen i Telemark. Dei kunne gjerne vore skrivne av dykk. I teksta førekjem ein del omgrep de skal forklare.

- a. Påklage. Kva er heimelen i dette tilfellet?
- b. Kor kan ein nasjonal politikk for forvaltning av strandsonen vera nedfelt?
- c. Kvifor er "...130 m fra vannkanten." relevant informasjon?
- d. Kva er heimelen for å taka estetiske omsyn?
- e. Kva meiner me med "rettsleg klageinteresse"?
- f. Kva for vilkår kan stillast etter forureininglova sin § 11?

**Fylkesmannen i
Telemark**

Fylkesmannen klager på byggetillatelse – Tårnbryggeveien, Jomfruland i Kragerø

Vedtaket fra Kragerø kommune er i strid med nasjonal politikk for forvaltning av strandsonen, og Fylkesmannen har derfor påklaget vedtaket

Kragerø kommune har vedtatt å tillate tilbygg og fasadeendring på en hytte i Tårnbryggeveien på Jomfruland, med endring fra en etasje til to etasjer. Hytta ligger ca 130 m fra vannkanten, i bakkant av det offentlige friområdet ved Tårnbrygga, og er regulert til fritidsbebyggelse. Reguleringsbestemmelsene sier at hytter i området skal være på én etasje. Fylkesmannen mener at vedtaket legger til rette for en betydelig volumøkning på hytta, på bekostning av allmenne interesser knyttet til landskapsopplevelse. Vedtaket fra Kragerø kommune er således i strid med nasjonal politikk for forvaltning av strandsonen, og Fylkesmannen har derfor påklaget vedtaket.

Jomfruland har spesielle landskapskvaliteter med et jevnt over flatt og åpent landskap, slik at store, ruvende bygg vil ha en spesielt stor negativ effekt på landskapsopplevelsen. På denne bakgrunn har kommuneplanens arealdel særlige bestemmelser om byggehøyder for hytter på Jomfruland. Fylkesmannen viser videre til at denne saken etter likebehandlingsprinsippet vil medføre at andre, liknende saker vil måtte behandles tilsvarende, noe som samlet vil kunne få store negative konsekvenser for de allmenne interessene i området som begrensningene i byggehøyde er ment å ivareta.
(28.04.2009)

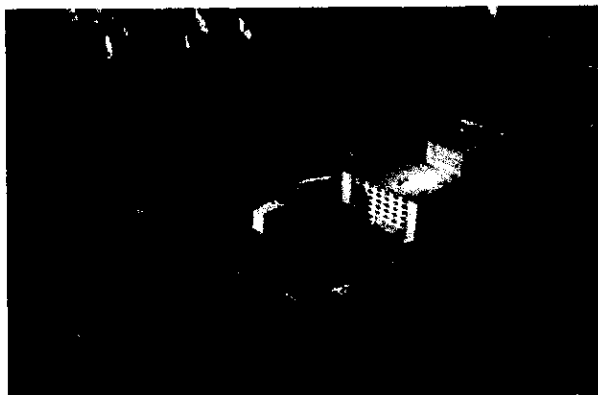
Klosterøya AS har fått tillatelse til å fylle ut inntil 20 000 m³ rene masser i Hjellevannet, Skien

Fylkesmannen har behandlet tillatelsen etter forurensningsloven § 11 og tillatelsen er gitt på vilkår om at det utføres avbøtende tiltak for å hindre oppvirvling og spredning av forurensete bunnmasser

Foto: Mapaid

Vedtaket kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse til Statens forurensningstilsyn (SFT) innen 3 uker fra det tidspunktet vedtaket er kunngjort. Klagen bør begrunnes og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Klagen skal sendes til:
Fylkesmannen i Telemark
Statens Hus, 3708 Skien
(27.04.2009)

Hjellevannet-Klosterøya. Foto: Mapaid AS

Oppgave 4. Digitale planer

Plankartet har fleire komponentar som grunnkart (kartgrunnlag), plandata, teiknforklaring, målestokkinformasjon og nordpil.

- e) Forklar stutt kva som meinst med kartgrunnlag og kva typer av slike me kan bruke i planframstillinga.
- f) Forklar stutt kva fordelar de meiner ein digital reguleringsplan har samanlikna med ei tradisjonell 2dimensjonal planframstilling på papir.
- g) Plankartet for ein reguleringsplan blir konstruera som ulike "lag" i plankartet med geometritypene polygon (flater), linjer, punkt og tekst. Forklar stuu kva følgjande lag inneheld og kva funksjon dei har: Reguleringsformål – Juridiske linjer – Begrensningar i bruk.
Bruk gjerne eksempel.
- h) Forklar stutt kva me meiner med følgjande omgrep: Vektordata – Rasterdata – Snapping – Topologi – SOSI format.